

KISOKOS

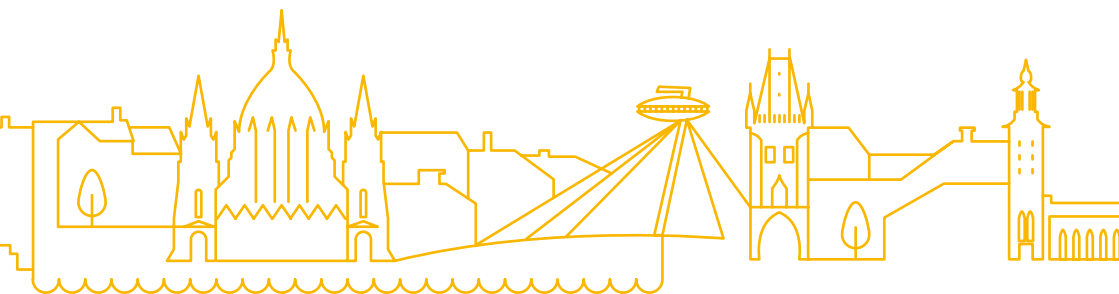
**HATÁR MENTI INGÁZÓ MUNKAÁLLALÓKNAK
POMÔCKA PRE CEZHRANIČNÝCH PRACOVNÍKOV
COMMUTERS' GUIDE**

SZLOVÁKIA

SLOVENSKO

SLOVAKIA

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

HASZNOS INFORMÁCIÓK SZLOVÁK-MAGYAR HATÁR MENTI INGÁZÓKNAK

Ki számít ingázónak?

Az Európai Unión belüli szabad munkaerő-áramlás lehetővé teszi, hogy a polgárok úgy vállalhassanak egy másik uniós tagállamban munkát, hogy közben megőrzik saját lakóhelyüket. **Az uniós jog értelmében határ menti ingázónak** (más néven határ menti munkavállalónak) az a személy minősül, aki másik uniós tagállamban dolgozik, mint ahol él és ahova naponta vagy legalább hetente egyszer visszatér.

Az ingázásnak számos előnye van:

- **Fejleszti a nyelvtudást** – az ingázó a gyakorlatban tudja tökéletesíteni idegen nyelvi ismereteit anélkül, hogy ténylegesen országot kelljen váltania.
- **Több lehetőség** – a szomszéd országban eltérhetnek a piaci viszonyok, ez pedig könnyen előnyhöz juttathatja a munkavállalót.
- **Magasabb bérek** – előfordulhat, hogy a szomszédos országban kedvezőbb béreket talál.
- **Jó referencia** – ha az ingázó mégis úgy dönt, hogy saját hazájában szeretne tovább dolgozni, jó referenciaként szolgál az önéletrajzban az, hogy egy másik uniós tagállamban szerzett tapasztalatot és fejlesztette idegen nyelvi kompetenciáit.

Milyen szabályok vonatkoznak az ingázókra?

Az ingázók speciális helyzetben vannak, hiszen mindkét ország jogszabályai vonatkoznak rájuk, ám ezek nem szabályoznak minden területet. A munkavégzés helye szerinti ország joga szabályozza a foglalkoztatást és a jövedelemadó-fizetést, valamint a szociális biztonsággal kapcsolatos jogok túlnyomó többségét. A lakóhely szerinti ország joga szabályozza a vagyonadót és a többi adónem túlnyomó többségét, illetve a tartózkodással kapcsolatos adminisztratív kötelezettségeket.

Hova fordulhatnak segítségért?

Az Európai Foglalkoztatási Szolgálat egy együttműködési hálózat, amelyet azért hoztak létre, hogy az Európai Unió 28 országán, illetve Svájcban, Izlandon és Norvégián belül elősegítse a munkavállalók szabad áramlását. A határ menti területek EURES-tanácsadói speciális információkkal segítik a hozzájuk forduló munkavállalókat. Céljuk, hogy megkönnyítsék a munkaközvetítést, illetve speciális információkkal szolgáljanak a mind munkavállalók mind a munkáltatók számára. Amennyiben tanácsra van szüksége az osztrák-magyar határ menti ingázással kapcsolatban, esetleg a külföldi munkavégzést követően, az alábbi oldalakon kaphat segítséget:

EURES Szlovákia: www.eures.sk

EURES Magyarország: <https://eures.munka.hu>

Általános információk Szlovákiáról

Terület: 49 036 km²
Főváros: Pozsony (Bratislava)
Népesség: ~ 5, 4 millió fő
Beszélt nyelvek: szlovák, cseh; a délnyugati régiókban magyar; a délkeletiben ukrán
Fizetőeszköz: Euro

Bankszámla-nyitás

A bankszámla-nyitáshoz személyi igazolvány szükséges.

Jogosítvány, közlekedés

A Magyarországon szerzett gépjárművezetői engedély Szlovákiában is használható.

Sebességkorlátozás:

- max. megengedett sebesség lakott településen belül: 50 km/h
- max. megengedett sebesség lakott településen kívül: 90 km/h
- max. megengedett sebesség autópályán: 130 km/h

Határátkelőhelyek Szlovákia és Magyarország között (keletről nyugat felé haladva):

Rajka-Dunacsún, Medve-Vámoszabadi, Komárom-Komárom, Esztergom-Párkány, Letkés-Ipolyszalka, Parassapuszta-Ipolyság, Ballassagyarmat-Tótygyarmat, Pósténypuszta-Petőpuszta, Ráróspuszta-Rárós, Somoskőfalu-Sátorosbánya, Cered-Tajti, Bánréve-Sajólénártfalva, Aggtelek-Domica, Tornanádaska-Bódavendégi, Büttös-Buciza, Tornyosnémeti-Migléc, Hollósháza,-Skáros, Sátorajaujhely, Újhely, Pácín-Nagykövesd, Zemplénagárd, Kéked, Ipolytarnóc-Kalonda.

Fontosabb telefonszámok

Sürgősségi segélyhívás: 112
Rendőrség: 158
Tűzoltóság: 150
Mentők: 155
Telefonszám-tudakozó: 1181

Végzettségek elismertetése

A végzettségek elismertetésével kapcsolatban az európai uniós ENIC/NARIC hálózat nemzeti központjai adnak naprakész tájékoztatást. A nemzeti központok elérhetősége megtalálható a www.enic-naric.net weboldalon.

A szabályozott szakmák esetében minden tagállam saját szabályozás alapján jár el. Szabályozott szakmának számít az a hivatás, amelynek gyakorlását egy adott ország, jelen esetben Szlovákia, meghatározott bizonyítvány vagy oklevél által tanúsított képesítés meglétéhez köti. Minden tagállam maga határozza meg, hogy mely szakmákat minősít szabályozottnak. Az Európai Bizottság hivatalos honlapjára feltöltött adatbázisban megtalálható, hogy az egyes uniós tagállamokban mely szakmák számítanak szabályozottnak, és azokat mely hatóságok szabályozzák. Elérhetőség (csak angol nyelvű): https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/regulated-professions-database_en

Munkavállalás Szlovákiában

Sem Magyarországon, sem Szlovákiában nem kell munkavállalási engedély az ingázók részére, de legális csak akkor lesz a munkavállalás, ha a munkáltató bejelenti a munkavállalót különböző hatóságoknál (adózás: Szlovák Központi Adóhatóság, társadalom-

biztosítás: Szociális Biztosító). Fontos, hogy írásos munkaszerződés szülessen, melyben rögzítik a személyi alapbért, a munkakört és a munkavégzés helyét. Az ingázót ugyanolyan jogok és kötelezettségek illetik meg, mint a szlovák állampolgárokat. Ha azt tapasztalja, hogy munkáltatója nem tartja be a jogszabályokat, akkor Szlovákiában a Munkaügyi Főfelügyelőséghez (Národný Inspektorát Práce) fordulhat panaszával: www.safework.gov.sk

Szlovákiában húzóágazatnak számít a gépjárműgyártás és a gépipar. Dinamikus fejlődés előtt áll a közlekedés és logisztika, valamint a szolgáltatóközpontok bővülése is. Fokozott a kereslet továbbá az IT specialisták iránt, amely hiányszakmának számít az országban. A legkeresettebb szakmák közé továbbra is a CNC programozó, minőségellenőr, hegesztő, targoncakezelő, raktáros és a fémmegmunkáló tartozik majd.

Az állásajánlatra történő jelentkezés módját a munkáltató az álláshirdetésben tünteti fel. A jelentkezés szerves részét képezi az önéletrajz, esetenként az ajánlólevél. Ezt legtöbb esetben egy személyes interjú követi.

Önéletrajz

A munkakeresés első lépése egy megfelelően összeállított önéletrajz, amelynek célja, hogy az álláskereső egy rövid dokumentumban tüntesse fel azokat az információkat, amelyekre a leendő munkáltatónak szüksége lehet. Mivel a munkáltatók jellemzően nem töltenek sok időt egy-egy önéletrajz részletes átböngészésével, ajánlott gyorsan átlátható, jól strukturált és figyelemfelkeltő önéletrajzot készíteni. Az ajánlott terjedeleme egy vagy két A4-es oldal, ennek a következőket kell tartalmaznia: az álláskereső személyes adatai, szakmai tapasztalatok, végzettségek ismertetése, nyelvtudás, egyéb képességek. Emellett erősen ajánlott nem magánéleti, jó minőségű fényképet is csatolni hozzá, a legtöbb helyen ugyanis kö-

vetelmény a fényképes önéletrajz. Ajánlott az Európai Unióban egységes Europass önéletrajzi formát választani, melyet egy online szerkesztőfelület segítségével bárki elkészíthet az alábbi linkeken:

EUROPASS Szlovákia:

europass.cedefop.europa.eu/sk

EUROPASS Magyarország:

www.europass.hu/europass-oneletrajz

Munkaszerződés

A szerződést a munkáltató már előre megadja, az álláskeresőnek azt csak elfogadni vagy visszautasítani áll módjában, azaz attól eltérni nem lehet. A fizetésről néhány esetben lehet tárgyalást folytatni. A munkaviszony létrejöttével a munkavállaló jogosult lesz az állam által törvénybe írt juttatásokra: betegségi és anyasági, illetve családtámogatási juttatásokra. Emellett egyes munkáltatók további juttatásokat is biztosítanak dolgozóik számára. A leggyakoribb, törvényben nem előírt juttatások közé tartozik például az elszállásolás, a vállalati gépkocsi, mobiltelefon használata.

A munkaszerződést írásba kell foglalni. Ennek a következőket kell tartalmaznia: a munkakezdés napja, a munkakör, a munkavégzés helye, a munkabér, a próbaidő hossza (ha van), a szerződés időtartama (határozott/határozatlan).

Munkaidő

A Szlovák Köztársaságban az egységes munkaidő legfeljebb heti 40 óra, kétműszakos munkarendben dolgozóknál ez 38 és ¼ óra, három műszakos vagy folyamatos munkavégzésnél 37 ½ óra.

Minimálbér

A havibérben fizetett munkavállalók minimális bére 435 euró (**bruttó**).

Az óradíjban fizetett munkavállalók minimális bére 2,5 euró minden ledolgozott óra után.

Munkaviszony megszűnése, munkanélküli járadék igénylése

Határ menti munkavállaló a munkanélküli járadék folyósítását és az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételt abban az országban kell kérvényeznie, ahol a munkavállaló lakóhelye van.

Végkielégítés

A munkavállalót végkielégítés illeti meg, ha a munkáltató a munkaviszonyát a Munka törvénykönyvének vonatkozó rendelkezései szerint szünteti meg.

- A Munka törvénykönyve értelmében a munkavállalót megillető minimális végkielégítés:
- a havi átlagkeresettel megegyező összeg, amennyiben a munkaviszony legalább két évig tartott;
- a havi átlagkeresetének kétszerese, amennyiben a munkaviszony legalább kettő, legfeljebb 5 évig tartott;
- a havi átlagkeresetének háromszorosa, ha ugyanazon munkáltatónál legalább öt évig volt munkaviszonyban;
- havi átlagkeresetének tízszerese, ha munkaviszonya közös megegyezéssel szűnt meg, vagy a munkáltató azért szüntette meg rendes felmondással a munkaviszonyát, mert munkahelyi baleset, foglalkozási betegség vagy ezek veszélye miatt nem dolgozhat, illetve ha a munkahelyén már elérte az illetékes közegészségügyi intézmény határozatában megállapított maximális expozíciós értéket.

Vállalkozás indítása Szlovákiában

Hasznos linkek cégalapításhoz:

Cégjegyzék: www.orrs.sk ;

Vállalkozói jegyzék: www.zrsr.sk;

Központi közigazgatási portál:

www.portal.gov.sk;

Kis- és középvállalkozási

Nemzeti Ügynökség: www.nadsme.sk;

Egységes elektronikus jogi információk rendszer: www.jaspi.justice.gov.sk

Társadalombiztosítás

A munkaadói és munkavállalói társadalombiztosítási járulék tartalmazza az egészségbiztosítást is. A törvény értelmében minden személy, aki Szlovákiában él vagy dolgozik, köteles fizetni az egészségbiztosítási járulékot. Egészségbiztosítás alapján válik jogosulttá a járó- és fekvőbeteg-ellátásra. A munkaadó köteles a munkavállalót 8 napon belül bejelenteni az Egészségbiztosítási Igazgatóság helyi hivatalában. Ez a kötelezettség akkor is fennáll, ha a munkavállaló nem rendelkezik állandó lakhellyel a Szlovák Köztársaságban, de a munkaadó Szlovákiában van bejegyezve. Ebben az ügyben a Szociális Biztosító a kompetens intézmény, az alábbi linken érhető el a honlapjuk: www.socpoist.sk

Egészségügyi ellátás

A határ menti ingázók annak az EU-országban fizetnek társadalombiztosítási járulékot, ahol dolgoznak, és ennek az országnak a társadalombiztosítási rendszerébe tartoznak biztosítottként.

Ez nem zárja ki azt, hogy abban az országban is részesülhetnek egészségügyi ellátásban, ahol élnek. Ehhez az S1 nevű formanyomtatvány kitöltése és leadása szükséges, amelyet annak az országnak az egészségbiztosítási hatóságánál szerezhetnek be, ahol dolgoznak, és ott kell leadni, ahol élnek.

Azt, hogy pontosan milyen ellátások illetik meg a munkavállalókat számos országban befolyásolhatja, hogy milyen hosszú időn keresztül fizettek járulékot az adott országban. A szerződés nélküli magánszolgáltató által nyújtott ellátás költségeit a beteg saját maga fizeti.

Adózás

A határ menti ingázók a szlovák adójog értelmében korlátozott adókötelezettségű adózónak minősülnek. Ez azt jelenti, hogy nem rendelkeznek állandó lakóhellyel, nem tartózkodnak rendszeresen Szlovákiában. A rendszeres szlovákiai tartózkodás alatt azt kell érteni, hogy az érintett a Szlovák Köztársaságban egy naptári évben legalább 183 napot tartózkodik, mégpedig vagy folyamatosan, vagy több alkalommal.

Szlovákiában 19%-ról 23%-ra emelkedett a jogi személyek jövedelemadójának mértéke. A társasági adó 21%-ra csökkent, az általános forgalmi adó 20%. Szlovákia és Magyarország között egyezmény van a kettős adóztatás elkerüléséről, amely alapján a megszerzett jövedelem csak az egyik tagállamban adózik. A munkavégzés helye szerinti tagállamban adózik a nem önálló munkáért kapott fizetés vagy más hasonló térítés, ha a munkavégzés időtartama meghaladja a 183 napot, vagy a munkavégzés időtartama kevesebb ugyan, mint 183 nap, de a fizetést a munkavégzés helye szerint illetőséggel bíró munkáltató vagy annak telephelye biztosítja.

Bővebb információ az adózásról:

www.finance.gov.sk, www.drsr.sk

Nyugdíj

A nyugdíjkorhatár egységesen 62 év 76 nap, a minimum szolgálati idő 15 év. A nyugdíjbiztosításról bővebb információ az alábbi linken érhető el: www.socpoist.sk

A munkaügyekkel, szociális juttatásokkal és családjoggal kapcsolatos bővebb információ a Munka-, Szociális és Családügyi Hivatal honlapján érhető el: www.upsvar.sk

Hasznos internetcímek, elérhetőségek

Kalauz Szlovákiához:

www.slovensko.com

Kulturális Minisztérium:

www.culture.gov.sk

Munka-, Szociális és Családügyi Minisztérium:

www.employment.gov.sk

Külügyminisztérium: www.foreign.gov.sk

Belügyminisztérium: www.minv.sk

Magyar Köztársaság Szlovákiai Nagykövetsége

814 25 Bratislava, Sedlárska u. 3.

Tel.: + 421 2 5920 5200

E-mail: pozsony@embhung.sk

Web: www.mfa.gov.hu/kulkepvisolet/SK/HU

Szlovák Köztársaság Budapesti Nagykövetsége

1143 Budapest Stefánia út 22–24.

Tel.: + 36 1 460 9011

Fax: + 36 1 460 9020

E-mail: slovakem@axelero.hu

Általános információk Magyarországról

Terület: 93 030 km²
Főváros: Budapest
Népesség: ~ 9,8 millió fő
Beszélt nyelvek: magyar
Fizetőeszköz: magyar forint

Bankszámla-nyitás

A bankszámla-nyitáshoz személyi igazolvány és lakcímkártya szükséges.

Közlekedés, jogosítvány

A Szlovákiában szerzett gépjárművezetői engedély Magyarországon is használható.

Sebességkorlátozás:

- max. megengedett sebesség lakott településen belül: 50 km/h
- max. megengedett sebesség lakott településen kívül: 90 km/h
- max. megengedett sebesség autópályán: 130 km/h

Határátkelőhelyek Szlovákia

és Magyarország között

(keletről nyugat felé haladva):

Rajka-Dunacsún, Medve-Vámosszabadi, Komárom-Komárom, Esztergom-Párkány, Letkés-Ipolyszalka, Parassapuszta-Ipolyság, Balassagyarmat-Tótygarmat, Pósténypuszta-Petőpuszta, Ráróspuszta-Rárós, Somoskőfalu-Sátorosbánya, Cered-Tajti, Bánréve-Sajólenártfalva, Aggtelek-Domica, Tornanádaska-Bódavendégi, Büttös-Buciza, Tornyosnémeti-Migléc, Hollósháza,-Skáros, Sátoraljaújhely, Újhely, Pácín-Nagykövesd, Zemplénagárd, Kéked, Ipolytarnóc-Kalonda.

Végzettségek elismertetése

A végzettségek elismertetésével kapcsolatban az európai uniós ENIC/NARIC hálózat nemzeti

Fontosabb telefonszámok

Sürgősségi segélyhívás: 112
Rendőrség: 107
Tűzoltóság: 105
Mentők: 104
Telefonszám-tudakozó: 11800

központjai adnak naprakész tájékoztatást. A nemzeti központok elérhetősége megtalálható a www.enic-naric.net weboldalon.

A szabályozott szakmák esetében minden tagállam saját szabályozás alapján jár el. Szabályozott szakmának minősül az a hivatás, melynek gyakorlását egy adott ország, jelen esetben Magyarország, meghatározott bizonyítvány vagy oklevél által tanúsított képesítés meglétéhez köti. Minden tagállam maga határozza meg, hogy mely szakmákat minősít szabályozottnak. Az Európai Bizottság hivatalos honlapjára feltöltött adatbázisban megtalálható, hogy az egyes uniós tagállamokban mely szakmák számítanak szabályozottnak, és azokat mely hatóságok szabályozzák. Elérhetőség (csak angol nyelvű): https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/regulated-professions-database_en

Munkavállalás Magyarországon

Sem Magyarországon, sem Szlovákiában nem kell munkavállalási engedély az ingázók részére, de legális csak akkor lesz a munkavállalás, ha a munkáltató bejelenti a különböző hatóságoknál. Fontos, hogy írásbeli munkaszerződés legyen, melyben rögzítik a személyi alapbért, a munkakört és a munkavégzés helyét. Ugyanolyan jogok és kötelezettségek illetik meg, mint az adott tagállam polgárait.

A legnagyobb igény Magyarországon a következő szakmák iránt van: képzett mérnökök és informatikus szakemberek, orvosok és egészségügyi dolgozók, szakmunkások, építészek, vasutasok, vendéglátósok, kamionsofőrök.

Az első kapcsolatfelvétel módját a munkáltatónak a betöltetlen álláshelyről szóló hirdetésben közölt utasításai határozzák meg. A jelentkezés szerves részét képezi az önéletrajz, esetenként az ajánlólevél. Ezt legtöbb esetben egy személyes interjú követi.

Önéletrajz

A munkakeresés első lépése egy megfelelően összeállított önéletrajz, amelynek célja, hogy az álláskereső egy rövid dokumentumban tüntesse fel azokat az információkat, amelyekre a leendő munkáltatónak szüksége lehet. Mivel a munkáltatók jellemzően nem töltenek sok időt egy-egy önéletrajz részletes átböngészésével, ajánlott gyorsan átlátható, jól strukturált és figyelemfelkeltő önéletrajzot készíteni. Az ajánlott terjedelem egy vagy két A4-es oldal, ennek a következőket kell tartalmaznia: az álláskereső személyes adatai, szakmai tapasztalatok, végzettségek ismertetése, nyelvtudás, egyéb képességek. Emellett erősen ajánlott nem magánéleti, jó minőségű fényképet is csatolni hozzá, a legtöbb helyen ugyanis követelmény a fényképes önéletrajz. Ajánlott az Európai Unióban egységes Europass önéletrajzi formát választani, melyet egy online szerkesztőfelület segítségével bárki elkészíthet az alábbi linkeken:

EUROPASS Slovakia:

europa.cedefop.europa.eu/sk

EUROPASS Magyarország:

www.europass.hu/europass-oneletrajz

A letöltések alapján Magyarországon átlagon felüli érdeklődés mutatkozott az elmúlt években az Europass önéletrajz iránt. Ez a típusú önéletrajz elsősorban a magas képzettséggel rendelkező álláskeresőknél sikeres.

Munkaszerződés

A szerződést a munkáltató már előre megadja, az álláskeresőnek azt csak elfogadni vagy visszautasítani áll módjában, azaz attól eltérni nem lehet. A fizetésről néhány esetben lehet tárgyalást folytatni. A munkaviszony létrejöttével a munkavállaló jogosult lesz az állam által törvénybe írt juttatásokra: betegségi és anyasági, illetve családtámogatási juttatásokra. Emellett egyes munkáltatók további juttatásokat is biztosítanak dolgozóik számára. A leggyakoribb, törvényben nem előírt juttatások közé tartozik például az elszállásolás, a vállalati gépkocsi, mobiltelefon használata. Magyarországon a legnépszerűbb béren kívüli juttatások: élet- és balesetbiztosítás, az alkalmazottak képzése, illetve a munkába járás költségeinek megtérítése.

A munkaszerződést írásba kell foglalni. Ennek a következőket kell tartalmaznia: a munkakezdés napja, a munkakör, a munkavégzés helye, a munkabér, a próbaidő hossza (ha van), a szerződés időtartama (határozott/határozatlan).

Munkaidő

A Magyarországon az egységes munkaidő legfeljebb heti 40 óra, kétműszakos munkarendben dolgozóknál ez 38 és ¼ óra, három műszakos vagy folyamatos munkavégzésnél 37 ½ óra.

Emellett kínálnak részmunkaidős állásokat is, leggyakrabban napi 4 vagy 6 órás munkavégzést. A statisztikák alapján azonban Magyarországon kifejezetten alacsony a részmunkaidőben dolgozó munkavállalók

száma. Az internet térhódításával egyre többen dolgoznak távmunkában, azaz otthonról, de egyelőre a távmunkában dolgozók aránya sem éri el az európai átlagot Magyarországon.

Minimálbér

A havibérben fizetett munkavállalók minimálbére bruttó **138 000 Ft**.

A hetibérben fizetett munkavállalók minimálbére **31 730 forint** minden ledolgozott hét után. A napibérben dolgozók esetében **6 350 forint**, órabérben dolgozók esetén pedig **794 forint**.

A garantált bérminimum összege 2018. január 1-től havibér esetén 180 500 Ft, hetibér esetén 41 500 Ft, napibér esetén 8 300 Ft, órabér esetén pedig 1 038 Ft.

Munkaviszony megszűnése

A munkaviszony megszűnik a munkavállaló halálával, a munkáltató jogutód nélküli megszűnésével, illetve ha határozott időre kötöttek munkaszerződést, ennek lejártával. Megszűnik a munkaviszony akkor is, ha a munkáltató a köztisztviselők, vagy közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó munkáltató számára kerül átadásra, mivel ebben az esetben a jogviszonyváltás történik.

A munkaviszony megszűnése esetén az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételi és az álláskeresési ellátás iránti kérelem – a munkaviszony megszűnését követő naptól – az állandó lakóhelyen, vagy tartózkodási helyen – ennek hiányában szálláshelyen – illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztályán nyújtható be.

Munkaviszony megszűnése, álláskeresési járadék igénylése

Határ menti munkavállaló a munkanélküli-járadék folyósítását és az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételt abban az or-

szágban kell kérvényeznie, ahol a munkavállaló lakóhelye van.

Végkielégítés

A Munka törvénykövének értelmében a minimum 3 ledolgozott év a feltétele a minimális végkielégítésnek.

A végkielégítés mértéke a munkaviszony hosszától függ:

- legalább három év esetén egyhavi
- legalább öt év esetén kéthavi
- legalább tíz év esetén háromhavi
- legalább tizenöt év esetén négyhavi
- legalább húsz év esetén öthavi
- legalább huszonöt év esetén hathavi

Vállalkozás indítása Magyarországon

Saját vállalkozás indítása esetén Magyarországon az alábbi linkek nyújtanak segítséget:

www.cegkozolony.hu (a gazdasági társaságokra vonatkozó fontos közlemények és hirdetések);

www.e-cegjegyzek.hu/info/page/ceginfo (cégjegyzékek, cégkivonatok igénylése),

<http://www.allamkincstar.gov.hu/cikk/864> (elektronikus cégbírósági eljárásokban szükséges illeték- és közzétételi költségterítés megfizetésével kapcsolatos információk).

Társadalombiztosítás

Minden Magyarországon munkát vállaló személynek rendelkeznie kell társadalombiztosítási azonosító jellel (TAJ számmal), melyet az egy másik uniós tagállam állampolgárának minősülő biztosított részére a foglalkoztató a foglalkoztatás megkezdését követő három munkanapon belül – az előírt nyomtatványon – az egészségbiztosítási pénztártól kér meg. A TAJ kártyával lehet igénybe venni az egészségügyi szolgáltatásokat. Fontos információ még, hogy a munkaviszony létesítését és megszűnését a munkáltatónak kell bejelentenie a hatósághoz.

A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő elérhetősége: <http://www.neak.gov.hu/>

Egészségügyi ellátás

A határ menti ingázók annak az EU-oroszának fizetnek társadalombiztosítási járulékot, ahol dolgoznak, és ennek az országnak a társadalombiztosítási rendszerébe tartoznak biztosítottként.

Ez azonban nem zárja ki azt, hogy abban az országban is részesülhet egészségügyi ellátásban, ahol él. Ehhez az S1 nevű formanyomtatvány kitöltése és leadása szükséges, amelyet annak az országnak az egészségbiztosítási hatóságánál szerezhet be, ahol dolgozik, és ott kell leadnia, ahol él.

Azt, hogy pontosan milyen ellátások illetik meg a munkavállalókat számos országban befolyásolhatja, hogy milyen hosszú időn keresztül fizettek járulékot az adott országban. A szerződés nélküli magánszolgáltató által nyújtott ellátás költségeit a beteg saját maga fizeti.

Adózás

A Magyarországon munkát végzőknek szükségük van adóazonosító számra. E szám megkérését a munkavállaló kezdeményezi az adóhatóságnál az e célra rendszeresített formanyomtatványon. Ezen bejelentés alapján az állami adóhatóság megállapítja a magánszemély adóazonosító jelét, és arról 15 napon belül adóigazolványt állít ki.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapja: www.nav.gov.hu

Nyugdíjkorhatár

Az öregségi teljes nyugdíjhoz legalább 20 ledolgozott év szükséges. A nyugdíjkorhatárok jelenleg a következőképp alakulnak Magyarországon:

- aki 1954-ben született, a 63. életévének betöltését követő 183. nappal jogosult öregségi nyugdíjra;
- aki 1955-ben született, a betöltött 64. életévét követően jogosult öregségi nyugdíjra;
- aki 1956-ban született, a 64. életévének betöltését követő 183. nappal jogosult öregségi nyugdíjra;
- aki 1957-ben vagy azt követően született, a betöltött 65. életévét követően jogosult öregségi nyugdíjra.

A nők öregségi nyugdíjasok lehetnek kedvezményes 40 éves szolgálati idő meglétével.

Hasznos linkek és elérhetőségek

Általános információk:

www.magyarorszag.hu

Belügyminisztérium:

www.kormany.hu/hu/belugyminiszterium

Külgazdasági- és Külügyminisztérium:

www.kormany.hu/hu/kulgzdasagi-es-kulugyminiszterium

Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő:

<http://www.neak.gov.hu/>

Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal:

www.bmbah.hu/

Nemzeti Adó- és Vámhivatal:

www.nav.gov.hu

Szlovák Köztársaság Nagykövetsége

Budapest, Stefánia út. 22–24.

Telefonszám: +36 1 460 9010

POMÔCKA PRE CEZHraničných PRACOVNÍKOV – UŽITOČNÉ INFORMÁCIE PRE CEZHraničných PRACOVNÍKOV V OBLASTI SLOVENSKO-MAĎARSKÝCH HRANÍC

Kto sa považuje za dochádzajúceho cez hranice?

Voľný pohyb pracovnej sily v rámci Európskej únie umožňuje, aby sa občania zamestnali v inej členskej krajine Európskej únie takým spôsobom, že si pritom zachovávajú svoje vlastné bydlisko. **V zmysle práva Európskej únie sa za cezhraničného pracovníka (pod iným názvom pracovníka z pohraničnej oblasti) považuje osoba, ktorá pracuje v inej krajine Únie, ako žije, kam sa denne, ale aspoň raz týždenne vracia.**

Dochádzanie cez hranice má nespočetne veľa výhod:

- **Rozvíja jazykové znalosti** – dochádzajúci dokáže svoje znalosti cudzieho jazyka zdokonaľovať v praxi bez toho, že by musel v skutočnosti zmeniť krajinu.
- **Viac príležitostí** – v susednej krajine sa môžu líšiť trhové podmienky, čo môže zamestnancovi ľahko poskytnúť výhodu.
- **Vyššie mzdy** – môže sa stať, že v susednej krajine nájde vyššie mzdy.
- **Dobré referencie** – ak sa cezhraničný pracovník predsa len rozhodne, že chce pracovať vo svojej vlasti, v jeho životopise je dobrou referenciou to, že získal skúsenosti v inej členskej krajine a rozvíjal svoje jazykové kompetencie.

Aké pravidlá sa vzťahujú na cezhraničných pracovníkov?

Cezhraniční pracovníci sú v špeciálnej situácii, nakoľko sa na nich vzťahujú právne predpisy oboch krajín, ale tieto neriadia všetky oblasti. Právo krajiny podľa miesta výkonu práce riadi zamestnanie a platenie dane z príjmov, ako aj väčšinu práv súvisiacich so sociálnym zabezpečením. Právo krajiny podľa bydliska riadi daň z majetku a značnú väčšinu ostatných daňových druhov, respektíve administratívne povinnosti v súvislosti s pobytom.

Kam sa môžu obrátiť o pomoc?

Európske služby zamestnanosti je sieťou spolupráce, ktorá bola vytvorená pre napomáhanie voľnému pohybu zamestnancov v rámci 28 krajín Európskej únie, respektíve vo Švajčiarsku, na Islande a v Nórsku.

EURES poradcovia pohraničných oblastí napomáhajú zamestnancom, ktorí sa na nich obrátia so svojimi žiadosťami, prostredníctvom špeciálnych informácií. Ich cieľom je uľahčenie sprostredkovania práce, respektíve aby poskytovali špeciálne informácie tak pre zamestnancov, ako aj pre zamestnávateľov, ktorí sa na nich obrátia. Ak potrebujete rady ohľadom slovensko-maďarskej cezhraničnej práce, prípadne po výkone práce v zahraničí, pomoc môžete získať na nasledujúcich stránkach:

EURES Slovensko: www.eures.sk

EURES Maďarsko: <https://eures.munka.hu>

Informácie o Slovensku

Rozloha: 49 036 km²

Hlavné mesto: Bratislava

Počet obyvateľov: 5 431 475 osôb

Jazyky, ktorými sa rozpráva: slovenčina, čeština; v juhozápadných regiónoch

maďarčina, v juhovýchodných ukrajinčina

Mena: euro

Zriadenie bankového účtu

K zriadeniu bankového účtu je potrebný občiansky preukaz.

Vodičský preukaz, doprava

Vodičský preukaz získaný v Maďarsku je možné používať aj na Slovensku.

Obmedzenie rýchlosti:

- maximálna povolená rýchlosť v obci: 50 km/h
- maximálna povolená rýchlosť mimo obce: 90 km/h
- maximálna povolená rýchlosť na diaľnici: 130 km/h

Hraničné priechody medzi Slovenskom a Maďarskom (postupujúc smerom od západu na východ):

Rajka-Čuňovo, Vámosszabadi-Medvedov, Komárom-Komárno, Esztergom-Štúrovo, Letkés-Salka, Parassapuszta-Šahy, Balassagyarmat-Slovenské Ďarmoty, Pósténypuszta-Peťov, Rárópuszta-Rároš, Ipolytarnóc-Kalonda, Somoskőfalu-Šiatorská Bukovinka, Cered-Tachty, Bánréve-Lenartovce, Aggtelek-Domica, Tornanádaska-Hostovce, Bütös-Buciza, Tornyosnémeti-Milhošť, Hollósháza-Skároš, Sátoraljaújhely, Slovenské Nové Mesto, Pácin-Veľký Kamenec, Zemplénagárd, Kéked.

Dôležité telefónne čísla

Núdzové volanie: 112

Polícia: 158

Hasiči: 150

Záchranná služba: 155

Informácie o telefónnych číslach: 1181

Uznávanie vzdelania

V súvislosti s uznávaním vzdelania poskytnú aktuálne informácie národné centrá siete Európskej únie ENIC/NARIC. Kontakty na národné centrá môžete nájsť na internetovej stránke www.enic-naric.net.

V prípade regulovaných povolání koná každá členská krajina na základe svojej vlastnej legislatívy. Medzi regulované povolania patria tie zamestnania, ktorých výkon viaže daná krajina, v tomto prípade Slovensko k existencii kvalifikácie, ktoré je potvrdené určeným vysvedčením alebo certifikátom. Každá členská krajina sama určuje, ktoré povolania kvalifikuje ako regulované. V databáze nahratej na oficiálnu internetovú stránku Európskej únie môžete nájsť zoznam povolání považovaných za regulované v jednotlivých krajinách, ako aj to, ktorými orgánmi sú regulované.

Odkaz (len v anglickom jazyku): https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/regulated-professionals-database_en

Zamestnanie sa na Slovensku

Ani v Maďarsku, ani na Slovensku cezhraniční pracovníci nepotrebujú pracovné povolenie, ale zamestnanie sa stane legálnym len vtedy, ak zamestnávateľ nahlási zamestnanca u niektorých orgánov (zdanenie: Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky, sociálne poiste-

nie: Sociálna poisťovňa). Je dôležité, aby bola uzatvorená pracovná zmluva v písomnej forme, v ktorej sa stanoví základná mzda, okruh pracovnej činnosti a miesto výkonu práce. Prináležia vám rovnaké práva a povinnosti ako slovenským štátnym príslušníkom. Ak máte pocit, že váš zamestnávateľ nedodržiava právne predpisy, svoju sťažnosť môžete adresovať na Národný inšpektorát práce: www.safework.gov.sk

Na Slovensku sa za hnací sektor považuje výroba automobilov a strojárstvo. Pred dynamickým rozvojom stoja doprava a logistika, ako aj rozširovanie poskytovateľských centier. Je zvýšený dopyt tiež po IT špecialistoch, ktorí sa na Slovensku považujú za nedostatkové zamestnanie. Medzi najviac vyhľadávané zamestnania aj naďalej budú patriť CNC programátor, kontrolór kvality, zvárač, vodič vysokozdvížných vozíkov, skladník a obrábач kovov.

Spôsob prihlásenia sa na pracovnú ponuku uvádza zamestnávateľ v pracovnom inzeráte. Samozrejmom súčasťou prihlášky je životopis, poprípade odporúčací list. Potom vo väčšine prípadov nasleduje osobný pohovor.

Životopis

Prvým krokom pri hľadaní práce je vhodné zostavený životopis, ktorého cieľom je to, aby uchádzač o zamestnanie uviedol v krátkom dokumente všetky informácie, na základe ktorých môže byť prijatý do zamestnania. Nakoľko zamestnávateľi obvykle netravia veľa času podrobným preštudovaním životopisov, odporúča sa vyhotoviť dobre štruktúrovaný, prehľadný životopis, ktorý zaujme. Odporúčaná rozsah je jedna alebo dve stránky A4 a musí obsahovať nasledujúce: osobné údaje uchádzača o zamestnanie, odborné skúsenosti, uvedenie vzdelania, jazykové znalosti, iné zručnosti. Súčasne sa odporúča prilo-

žiť fotografiu dobrej kvality, nie zo súkromného života, nakoľko na väčšine miest je požiadavkou životopis s fotografiou. Odporúča sa zvoliť si jednotnú formu životopisov v Európskej únii, Europass, ktorú si môže pomocou on-line plochy ktokoľvek vyhotoviť na nasledujúcich odkazoch:

EUROPASS Slovensko:
europass.cedefop.europa.eu/sk
EUROPASS Maďarsko:
www.europass.hu/europass-oneletrajz

Pracovná zmluva

Pracovnú zmluvu zamestnávateľ udáva vopred, uchádzač o zamestnanie má možnosť s ňou súhlasiť alebo nesúhlasiť, nie je možné sa od nej odchýliť. O výplatách je možné v niektorých prípadoch vyjednávať. Vznikom pracovného vzťahu sa zamestnanec stáva oprávneným na štátom v zákone uvedené príspevky: nemocenské a materské príspevky, respektíve rodinné príspevky. Súčasne s tým niektorí zamestnávateľi poskytujú svojim zamestnancom aj ďalšie benefity. Medzi najčastejšie zákonom nepredpísané benefity patrí napríklad ubytovanie, používanie firemného vozidla, mobilného telefónu.

Pracovnú zmluvu je potrebné uzatvoriť v písomnej podobe. Musí obsahovať nasledujúce: deň nástupu do práce, pracovný okruh, miesto výkonu práce, mzda, dĺžka skúšobnej doby (ak je dohodnutá), doba trvania zmluvy (určitá/neurčitá).

Pracovná doba

V Slovenskej republike je jednotná pracovná doba týždenne najviac 40 hodín, v prípade pracovníkov pracujúcich v dvoch zmenách je to 38 a $\frac{3}{4}$ hodiny, v prípade troch zmien alebo nepretržitej práce 37 a $\frac{1}{2}$ hodiny.

Minimálna mzda

Minimálna mzda zamestnancov platených mesačnou mzdou je 435 eur (**brutto**).

Minimálna mzda pracovníkov platených hodinovou mzdou je 2,50 eura za každú odpracovanú hodinu.

Zánik pracovného pomeru, žiadosť o poskytnutie podpory v nezamestnanosti:

Cezhraničný zamestnanec musí požiadať o poskytnutie podpory v nezamestnanosti a svoju evidenciu ako nezamestnaného v tej krajine, kde sa nachádza jeho bydlisko.

Odstupné

Zamestnancovi prináleží odstupné, ak zamestnávateľ zruší jeho pracovný pomer podľa príslušných nariadení Zákonníka práce. Minimálne odstupné, ktoré v zmysle Zákonníka práce prináleží zamestnancovi:

- suma vo výške priemernej mesačnej mzdy, ak pracovný pomer trval aspoň dva roky;
- dvojnásobok priemernej mesačnej mzdy, ak pracovný pomer trval aspoň dva roky, ale najviac päť rokov;
- trojnásobok mesačnej mzdy, ak jeho pracovný pomer trval u toho istého zamestnávateľa aspoň päť rokov;
- desaťnásobok jeho priemernej mesačnej mzdy, ak jeho pracovný pomer zanikol spoločnou dohodou alebo zamestnávateľ zrušil jeho pracovný pomer riadnou výpoveďou preto, lebo nemôže pracovať v dôsledku pracovného úrazu, choroby z povolania alebo z ich nebezpečenstva, respektíve ak na svojom pracovisku už dosiahol maximálnu expozičnú hodnotu stanovenú v rozhodnutí príslušného orgánu verejného zdravia.

Začatie podnikania na Slovensku

Užitočné odkazy pre založenie spoločnosti:

Obchodný register: www.orsr.sk ;

Živnostenský register: www.zrsr.sk;

Ústredný portál verejnej správy:

www.portal.gov.sk;

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania: www.nadsme.sk;

Jednotný automatizovaný systém právnych informácií: www.jaspi.justice.gov.sk

Sociálne poistenie

V sociálnom poistení zamestnanca a zamestnávateľa je zahrnuté aj zdravotné poistenie. V zmysle zákona každá osoba, ktorá žije alebo pracuje na Slovensku, je povinná platiť príspevok do zdravotných poisťovní. Na základe zdravotného poistenia sa stáva oprávneným na ambulantnú a nemocničnú starostlivosť. Zamestnávateľ je povinný zamestnanca do 8 dní nahlásiť na miestnej pobočke riaditeľstva zdravotnej poisťovne. Táto povinnosť pretrváva aj vtedy, ak zamestnanec nedisponuje trvalým pobytom v Slovenskej republike, ale zamestnávateľ je zaregistrovaný na Slovensku.

V tejto záležitosti je kompetentnou organizáciou Sociálna poisťovňa, ich internetová stránka je dostupná na nasledujúcom odkaze: www.socpoist.sk

Zdravotná starostlivosť

Cezhraniční pracovníci platia príspevok do sociálnej poisťovne tej krajiny EÚ, kde pracujú, a patria ako poistenci do systému sociálneho zabezpečenia tejto krajiny.

To nevyklučuje, aby dostávali zdravotnú starostlivosť aj v tej krajine, kde žijú. K tomu je potrebné vyplniť a odovzdať formulár s názvom S1, ktorý môžu získať u toho orgánu zdravotnej poisťovne, kde pracujú, a je potrebné ho odovzdať tam, kde žijú.

Na to, presne aká starostlivosť prináleží danému pracovníkovi, vo viacerých krajinách môže mať vplyv, ako dlho platil odvody v danej krajine. Náklady služieb nezazmluvneného súkromného poskytovateľa uhrádza pacient sám.

Platenie daní

Cezhraniční pracovníci sa v zmysle slovenského daňového práva považujú za daňovníkov podliehajúcich obmedzenej daňovej povinnosti. To znamená, že nedisponujú trvalým bydliskom, nezdržiavajú sa pravidelne na Slovensku. Pod pravidelným zdržiavaním sa na Slovensku je potrebné rozumieť to, že dotyčná osoba sa v Slovenskej republike v jednom kalendárnom roku zdržiava aspoň 183 dní, a to buď nepretržite, alebo pri viacerých príležitostiach.

Na Slovensku sa zvýšila sadzba dane z príjmov právnických osôb z 19% na 23%. Spoločenská daň sa znížila na 21%, daň z pridanej hodnoty je 20%. Medzi Slovenskom a Maďarskom je dohoda o zamedzení dvojitého zdanenia, na základe ktorej sa získaný príjem zdaňuje len v jednej členskej krajine. V členskej krajine podľa miesta výkonu práce sa zdaňuje mzda alebo podobná úhrada obdržaná za závislú činnosť, ak doba výkonu práce presiahne 183 dní alebo je doba výkonu práce síce menej ako 183 dní, ale výplatu poskytuje zamestnávateľ s príslušnosťou podľa miesta výkonu práce alebo jeho prevádzka.

Viac informácií o platbe daní: www.finance.gov.sk, www.drsr.sk

Dôchodok

Dôchodkový vek je jednotne 62 rokov 76 dní, minimálny čas v služobnom pomere je 15 rokov. Viac informácií o dôchodkovom poistení môžete získať na nasledujúcom odkaze: www.socpoist.sk

Viac informácií o pracovných záležitostiach, sociálnych príspevkoch a rodinnom práve môžete získať na internetovej stránke Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny: www.upsvar.sk

Užitočné internetové adresy, kontakty

Itinerár k Slovensku: www.slovensko.com

Ministerstvo kultúry: www.culture.gov.sk

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny: www.employment.gov.sk

Ministerstvo zahraničných vecí: www.foreign.gov.sk

Ministerstvo vnútra: www.minv.sk

Veľvyslanectvo Maďarskej republiky na Slovensku

814 25 Bratislava, Sedlárska u. 3.

Tel.: + 421 2 5920 5200

E-mail: pozsony@embhung.sk.

Web: www.mfa.gov.hu/kulkepvisolet/SK/HU

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Budapešti

1143 Budapest, Stefánia út 22–24.

Tel.: + 36 1 460 9011

Fax: + 36 1 460 9020

E-mail: slovakem@axelero.hu

Informácie o Maďarsku

Rozloha: 93 030 km²

Hlavné mesto: Budapešť

Počet obyvateľov: 9 817 958 osôb

Jazyky, ktorými sa rozpráva: maďarčina

Mena: maďarský forint

Zriadenie bankového účtu

K zriadeniu bankového účtu je potrebný občiansky preukaz a karta s potvrdením bydliska.

Doprava, vodičský preukaz

Vodičský preukaz získaný na Slovensku je možné používať aj v Maďarsku.

Obmedzenie rýchlosti:

- maximálna povolená rýchlosť v obci: 50 km/h
- maximálna povolená rýchlosť mimo obce: 90 km/h
- maximálna povolená rýchlosť na diaľnici: 130 km/h
-

Hraničné priechody medzi Slovenskom a Maďarskom:

Rajka-Čuňovo, Vámosszabadi-Medvedov, Komárom-Komárno, Esztergom-Štúrovo, Letkés-Salka, Parassapuszta-Šahy, Balassagyarmat-Slovenské Ďarmoty, Pösténypuszta-Peťov, Rárópuszta-Rároš, Ipolytarnóc-Kalonda, Somoskőfalu-Šiatorská Bukovinka, Cered-Tachty, Bánréve-Lenartovce, Aggtelek-Domica, Tornanádaska-Hošťovce, Bütös-Buciza, Tornyosnémeti-Milhošť, Hollósháza-Skároš, Sátoraljaújhely, Slovenské Nové Mesto, Pácin-Veľký Kameneč, Zemplénagárd, Kéked.

Dôležité telefónne čísla

Núdzové volanie: 112

Polícia: 107

Hasiči: 105

Záchranná služba: 104

Informácie o telefónnych číslach: 11800

Uznávanie vzdelania

V súvislosti s uznávaním vzdelania poskytnú aktuálne informácie národné centrá siete Európskej únie ENIC/NARIC. Kontakty na národné centrá môžete nájsť na internetovej stránke www.enic-naric.net.

V prípade regulovaných povolání koná každá členská krajina na základe svojej vlastnej legislatívy. Medzi regulované povolania patria tie zamestnania, ktorých výkon viaže daná krajina, v tomto prípade Maďarsko, k existencii kvalifikácie, ktoré je potvrdené určeným vysvedčením alebo certifikátom. Každá členská krajina sama určuje, ktoré povolania kvalifikuje ako regulované. V databáze nahratej na oficiálnu internetovú stránku Európskej Únie môžete nájsť zoznam povolání, ktoré sa považujú za regulované v jednotlivých krajinách, ako aj to, ktorými orgánmi sú regulované.

Odkaz (len v anglickom jazyku): https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/regulated-professions-database_en

Zamestnanie sa v Maďarsku

Ani v Maďarsku, ani na Slovensku cezhraniční pracovníci nepotrebuju pracovné povolenie, ale zamestnanie sa stane legálnym len vtedy, ak zamestnávateľ nahlási zamestnanca u niektorých orgánov. Je dôležité, aby bola

uzatvorená pracovná zmluva v písomnej forme, v ktorej sa stanoví základná mzda, okruh pracovnej činnosti a miesto výkonu práce. Prírodné vám rovnaké práva a povinnosti, ako štátnym príslušníkom danej členskej krajiny.

Najžiadanejšie zamestnania v Maďarsku sú: kvalifikovaní inžinieri a odborníci v oblasti informatiky, lekári a zdravotní pracovníci, odborní pracovníci, stavbári, železničiar, pracovníci v pohostinskom priemysle, vodiči kamiónov.

Spôsob prvého kontaktu určujú pokyny zamestnávateľa uvedené v inzeráte o neobsadenom pracovnom mieste. Organickou súčasťou prihlášky sú životopis, poprípade odporúčací list. Potom vo väčšine prípadov nasleduje osobný pohovor.

Životopis

Prvým krokom pri hľadaní práce je vhodne zostavený životopis, ktorého cieľom je to, aby uchádzač o zamestnanie uviedol v krátkom dokumente všetky informácie, ktoré jeho budúci zamestnávateľ potrebuje. Nakoľko zamestnávateľi obvykle netravia veľa času podrobným preštudovaním životopisov, odporúča sa vyhotoviť dobre štruktúrovaný, prehľadný životopis, ktorý zaujme. Odporúčaný rozsah je jedna alebo dve stránky A4 a musí obsahovať nasledujúce: osobné údaje uchádzača o zamestnanie, odborné skúsenosti, uvedenie vzdelania, jazykové znalosti, iné zručnosti. Súčasne sa odporúča priložiť fotografiu dobrej kvality, nie zo súkromného života, nakoľko na väčšine miest je požiadavkou životopis s fotografiou. Odporúča sa zvoliť si jednotnú formu životopisov v Európskej únii, Europass, ktorú si môže pomocou on-line plochy ktokoľvek vyhotoviť na nasledujúcich odkazoch:

EUROPASS Slovensko:

europass.cedefop.europa.eu/sk

EUROPASS Maďarsko:

www.europass.hu/europass-oneletraiz

Na základe stiahnutí bol v posledných rokoch v Maďarsku preukázaný zvýšený záujem o životopis Europass. Životopis tohto typu je úspešný predovšetkým v prípade uchádzačov o zamestnanie s vysokou kvalifikáciou.

Pracovná zmluva

Pracovnú zmluvu zamestnávateľ udáva vopred, uchádzač o zamestnanie má možnosť s ňou súhlasiť alebo nesúhlasiť, nie je možné sa od nej odchýliť. O výplatách je možné v niektorých prípadoch vyjednávať. Vznikom pracovného vzťahu sa zamestnanec stáva oprávneným na štátom v zákone uvedené príspevky: nemocenské a materské príspevky, respektíve rodinné príspevky. Súčasne s tým niektorí zamestnávateľi poskytujú pre svojich zamestnancov aj ďalšie benefity. Medzi najčastejšie v zákone nepredpísané benefity patrí napríklad ubytovanie, používanie firemného vozidla, mobilného telefónu. Najpopulárnejší benefity nad rámec mzdy v Maďarsku: životné a nehodové poistenie, školenia zamestnancov, resp. úhrada nákladov na príchod do zamestnania.

Pracovnú zmluvu je potrebné uzatvoriť v písomnej podobe. Musí obsahovať nasledujúce: deň nástupu do práce, pracovný okruh, miesto výkonu práce, mzda, dĺžka skúšobnej doby (ak je dohodnutá), doba trvania zmluvy (určitá/neurčitá).

Pracovná doba

V Maďarsku je jednotná pracovná doba týždenne najviac 40 hodín, v prípade pracovníkov pracujúcich v dvoch zmenách je to 38 a 3/4 hodiny, v prípade troch zmien alebo nepretržitej práce 37 a 1/2 hodiny.

Popri tom sa ponúkajú aj zamestnania na čiastkový úväzok, najčastejšie výkon práce denne v trvaní 4 alebo 6 hodín. Podľa štatistik je ale v Maďarsku vyslovene nízky počet zamestnancov pracujúcich v čiastočnom pra-

čovnom pomere. Rozšírovaním sa internetu čoraz viacerí pracujú na diaľku, t.j. z domu, ale zatiaľ ani pomer pracujúcich na diaľku v Maďarsku nedosahuje európsky priemer.

Minimálna mzda

Minimálna hrubá mzda zamestnancov platných mesačnou mzdou je **138 000 HUF**.

Minimálna mzda pracovníkov platených týždennou mzdou je **31 730 HUF** za každý odpracovaný týždeň. V prípade zamestnancov za dennú mzdu **6 350 HUF**, v prípade pracujúcich za hodinovú mzdu **794 HUF**.

Suma zaručeného mzdového minima je od 1. januára 2018 v prípade mesačnej mzdy 180 500,- HUF, v prípade týždennej mzdy 41 500,- HUF, v prípade dennej mzdy 8 300 HUF, v prípade hodinovej mzdy 1 038 HUF.

Zánik pracovného pomeru

Pracovný pomer zanikne smrťou zamestnanca, zánikom zamestnávateľa bez právneho nástupcu, respektíve ak bola pracovná zmluva uzatvorená na dobu určitú, tak uplynutím tejto doby. Pracovný pomer zaniká aj vtedy, ak sa zamestnávateľ odovzdá zamestnávateľovi, ktorý prislúcha pod účinnosť zákona o právnom postavení štátnych úradníkov alebo verejných zamestnancov, nakoľko v tomto prípade sa uskutoční zmena právneho vzťahu.

V prípade zániku pracovného pomeru je možné podať žiadosť o zaradenie do evidencie ako uchádzača o zamestnanie a žiadosť o príspevok na hľadanie zamestnania – odo dňa nasledujúceho po zániku pracovného pomeru – na oddelení zamestnanosti okresného úradu príslušného podľa trvalého alebo prechodného bydliska, ak také nie sú, tak podľa miesta ubytovania.

Zánik pracovného vzťahu, požiadanie o príspevok na hľadanie zamestnania

Cezhraničný zamestnanec musí požiadať o poskytnutie podpory v nezamestnanosti a svoju evidenciu ako nezamestnaného v tej krajine, kde sa nachádza jeho bydlisko.

Odstupné

V zmysle Zákonníka práce sú podmienkou minimálneho odstupného minimálne 3 odpracované roky. Miera odstupného závisí od dĺžky pracovného pomeru:

- v prípade aspoň troch rokov jeden mesiac
- v prípade aspoň piatich rokov dva mesiace
- v prípade aspoň desiatich rokov tri mesiace
- v prípade aspoň pätnástich rokov štyri mesiace
- v prípade aspoň dvadsiatich rokov päť mesiacov
- v prípade aspoň dvadsiatich piatich rokov šesť mesiacov

Začatie podnikania v Maďarsku

Pri spustení vlastného podnikania v Maďarsku poskytujú pomoc nasledujúce odkazy:

www.cegkozlonny.hu (dôležité oznamy a oznámenia vzťahujúce sa na hospodárske spoločnosti);

www.e-cegjegyzek.hu/info/page/ceginfo (vyžiadanie zoznamov spoločností, výpisov z obchodného registra),

<http://www.allamkincstar.gov.hu/cikk/864> (informácie v súvislosti s úhradou poplatkov a úhradou nákladov potrebných v súdnych firemných konaniach).

Sociálne poistenie

Každá osoba zamestnaná v Maďarsku musí disponovať identifikačným znakom sociálneho poistenia (TAJ číslo), ktoré pre poisteného, ktorý sa považuje za štátneho príslušníka inej krajiny Únie vyžiada zamestnávateľ do troch dní od začatia zamestnávania na predpísanom

tlačive od pokladnice zdravotného poistenia. Zdravotné služby je možné využiť s kartou TAJ. Dôležitou informáciou ďalej je, že vznik a zánik pracovného pomeru musí zamestnávateľ oznámiť úradom.

Kontakt Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (Národný správca fondu zdravotného poistenia): <http://www.neak.gov.hu/>

Zdravotná starostlivosť

Cezhraniční pracovníci platia príspevok do sociálnej poisťovne tej krajiny EÚ, kde pracujú, a patria ako poistenci do systému sociálneho zabezpečenia tejto krajiny.

To nevylučuje to, aby dostávali zdravotnú starostlivosť aj v tej krajine, kde žijú. K tomu je potrebné vyplniť a odovzdať formulár s názvom S1, ktorý môžu získať u toho orgánu zdravotnej poisťovne, kde pracujú, a je potrebné ho odovzdať tam, kde žijú.

Na to, presne aká starostlivosť prináleží danému pracovníkovi, vo viacerých krajinách môže mať vplyv, ako dlho platil odvody v danej krajine. Náklady služieb nezazmluvneného súkromného poskytovateľa uhrádza pacient sám.

Platenie daní

Tí, ktorí vykonávajú v Maďarsku prácu, potrebujú daňové identifikačné číslo. Vyžiadanie tohto čísla iniciuje zamestnanec u daňového orgánu na formulári zavedenom pre tento účel. Na základe tohto oznámenia daňový orgán určí daňové identifikačné číslo fyzickej osoby a do 15 dní o tom vystaví daňový preukaz.

Internetová stránka Národného daňového a colného úradu: www.nav.gov.hu

Dôchodkový vek

Pre úplný starobný dôchodok je potrebných aspoň 20 odpracovaných rokov. Vek odchodu

do dôchodku sa v súčasnosti v Maďarsku vyvíja nasledovne:

- narodení v roku 1954 sú oprávnení na starobný dôchodok v 183. deň po dovŕšení veku 63. roka;
 - narodení v roku 1955 sú oprávnení na starobný dôchodok po dovŕšení veku 64. roka;
 - narodení v roku 1956 sú oprávnení na starobný dôchodok v 183. deň po dovŕšení veku 64. roka;
 - narodení v roku 1957 sú oprávnení na starobný dôchodok po dovŕšení veku 65. roka.
- Ženy sa môžu stať dôchodcami po odpracovaní zvýhodnených 40 rokov služobného času.

Užitočné odkazy a kontakty:

Všeobecné informácie:
www.magyarorszag.hu

Ministerstvo vnútra:
www.kormany.hu/hu/belugyminiszterium

Ministerstvo zahraničného hospodárstva a zahraničia:
www.kormany.hu/hu/kulgazdasagi-es-kulugyminiszterium

Národný správca fondu zdravotného poistenia
<http://www.neak.gov.hu/>

Úrad pre migráciu a utečencov:
www.bmbah.hu/

Národný daňový a colný úrad:
www.nav.gov.hu

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky
Budapest, Stefánia út 22–24., Maďarsko
Tel.: +36 1 460 9010

Who is a commuter?

The free movement of workers within the European Union enables the citizens to take up work in another EU Member State while also keeping their own residence. Under EU law, cross-border commuter (or alternatively, frontier worker) shall mean any person working in an EU country other than the one he/she lives in and to where he/she returns daily or at least weekly.

Commuting offers a number of advantages:

- **Improves language knowledge** – the commuter can improve his/her knowledge of foreign languages without actually leaving for another country.
- **More possibilities** – the market conditions may differ in the neighbouring country, which can result in advantages to the worker.
- **Higher wages** – it is possible that the worker will find better wages in the neighbouring country.
- **Good reference** – however, if the commuter decides to continue his/her career in his/her own country, the fact that he/she gained experience and developed his/her foreign language skills in another EU Member State will serve as good reference in the CV.

Which rules govern commuting?

Commuters are in a special situation, since the laws of both countries apply to them, though these do not cover every aspect. The law of the country in which they work regulates their employment and personal taxation, as well as the majority of their rights concerning social security. The law of the country of residence regulates the issues concerning property tax and the majority of other tax types, as well as the administrative obligations related to their residence.

Where can commuters seek help and assistance?

The European Public Employment Service is a cooperation network that was established to facilitate the free movement of workers within the 28 EU Member States, Switzerland, Iceland and Norway.

The EURES counsellors of the frontier regions assist the workers who contact them with specific information. They aim to facilitate job placement and provide specific information both to the employees and employers who contact them. Should you need any advice concerning cross-border commuting between Slovakia and Hungary, or eventually after working abroad, the following websites are at your disposal for assistance:

EURES Slovakia: www.eures.sk

EURES Hungary: <https://eures.munka.hu>

Information about Slovakia

Area: 49,036 km²

Capital: Bratislava

Population: ~ 5, 4 million

Languages: Slovak, Czech; Hungarian in the southwest regions; Ukrainian in the southeast regions

Currency: Euro

Opening a bank account

The opening of a bank account requires an ID card.

Driving licence, transportation

The driving licence obtained in Hungary can be used in Slovakia.

Speed limits:

- the max. permitted speed in urban areas is: 50 km/h
- the max. permitted speed outside urban areas is: 90 km/h
- the max. permitted speed on motorways is: 130 km/h

Border crossing points between Slovakia and Hungary (from east to west):

Rajka-Dunacsún, Medve-Vámosszabadi, Komárom-Komárom, Esztergom-Párkány, Letkés-Ipolyszalka, Parassapuszta-Ipolyság, Balassagyarmat-Tótygyarmat, Pösténypuszta-Petőpuszta, Rárópuszta-Rárós, Somoskőfalu-Sátorosbánya, Cered-Tajti, Bánréve-Sajólénártfalva, Aggtelek-Domica, Tornánádaska-Bódavendégi, Büttös-Buciza, Tornyosnémeti-Migléc, Hollósháza,-Skáros, Sátoraljaújhely, Újhely, Pácin-Nagykövesd, Zemplénagárd, Kéked, Ipolytarnóc-Kalonda.

Main phone numbers

Emergency call: 112

Police: 158

Fire service: 150

Ambulance: 155

Directory enquiry services: 1181

Recognition of qualifications

The national centres of the EU's ENIC/NAR-IC network provide up-to-date information in connection with the recognition of qualifications. The contact details of the centres are available on the website www.enic-naric.net.

In the case of regulated professions, every Member State applies its own regulations. Regulated profession shall mean any profession the pursuit of which is made by a given country – here, by Slovakia – contingent upon the possession of a specific certificate or qualification attested by a diploma. Every Member State determines the scope of regulated professions on its own. The official website of the European Commission contains an uploaded database with the list of professions determined as regulated professions and their regulatory authorities for each Member State.

Available at (in English only): https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/regulated-professions-database_en

Working in Slovakia

Commuters are required to hold a work permit neither in Slovakia nor in Hungary, but legal employment requires the registration by the employer with various authorities (taxation: Slovak Central Tax Administration; social security: Social Insurance Agency). It is important to have a written employment contract,

in which the basic wage, the position and the place of work are provided. The commuter shall have the same rights and obligations as the Slovak citizens. Should you find that your employer fails to comply with the laws, in Slovakia you may contact the National Labour Inspectorate (Národný Inspektorát Práce): www.safework.gov.sk

In Slovakia, the automotive industry and the engineering industry are the leading sectors. Transportation and logistics are expected to develop dynamically, and service centres will also expand. Furthermore, there is enhanced demand for IT specialists, which is considered a shortage occupation in the country. The most demanded professions will continue to include CNC programmer, quality controller, welder, forklift operator, warehouse worker and metalworker.

The employer indicates the method of applying for the job offer in the job advertisement. The CV, and in some cases the letter of commendation, forms a fundamental part of the application. This is usually followed by a personal interview.

CV

The first step of job-seeking is an appropriately compiled CV, in which the jobseeker summarises all the information that could be necessary for a successful application, in the form of a short document. Since the employers do not spend much time with reviewing a single CV in details, it is recommended to prepare a well-structured, eye-catching CV that can be overviewed quickly. The recommended length of the CV is one or two pages of A4 size, and it must include the following: the jobseeker's personal data, professional experience, qualifications, language knowledge and other skills. In addition, it is highly recommended to attach a (not private) photograph of good quality thereto, since most employers require a CV with photograph. It is recommended to

choose the standard EU CV format, the Europass, which anyone can prepare by using an online editing interface, available at:

EUROPASS Slovakia:

europass.cedefop.europa.eu/sk

EUROPASS Hungary:

www.europass.hu/europass-oneletrajz

Employment contract

The employer prepares and provides the contract in advance. The jobseeker can only accept or refuse the contract, it is not possible to amend it. In some cases wage can be subject to negotiations. By the establishment of the employment relationship, the employee becomes entitled to the benefits codified by the state: sickness and maternity or family benefits. Some employers provide further benefits to their employees. The most common benefits not required by the law include, for example, accommodation or the use of company car, mobile phone.

The employment contract must be recorded in writing, and it must include the following: start date of work, position, place of work, wage, probation period (if any), and term of contract (definite/indefinite).

Working hours

In the Slovak Republic, the standard working hours are limited to 40 hours a week; for two-shift workers to 38 and $\frac{3}{4}$ hours a week, while for three-shift workers to 37 and $\frac{1}{2}$ hours a week.

Minimum wage

The minimum wage of monthly paid employees is EUR 435 (gross amount).

The minimum wage of hourly paid employees is EUR 2.5 for every worked hour.

Termination of employment relationship, request for unemployment allowance

The frontier worker has to request the disbursement of unemployment allowance and the registration as a jobseeker in the country of residence.

Severance pay

The employee shall be entitled to severance pay if the employer terminates the employment relationship in line with the applicable provisions of the Labour Code.

Pursuant to the Labour Code, the amount of minimum severance pay to which the employee shall be entitled is:

an amount equal to the average monthly wage, if the employment relationship lasted for at least two years

twice the average monthly wage, if the employment relationship lasted for at least two, but not more than 5 years

three times the average monthly wage, if he/she was employed by the same employer for at least five years

ten times the average monthly wage, if the employment relationship was terminated by mutual consent or as a result of ordinary termination by the employee for reasons of an accident at work, occupational disease or the risk of these, or if the maximum exposure value provided in the decision of the competent public health institution has already been reached at the workplace.

Starting a business in Slovakia

Useful links for starting a business: Business register: www.orsr.sk; Trade register: www.zrsr.sk; central public administration portal: www.portal.gov.sk; Slovak Business Agency: www.nadsme.sk; single electronic legal information system: www.jaspi.justice.gov.sk

Social security

The employer's and employee's social security contributions include the health insurance as well. Pursuant to the law, any person living or working in Slovakia shall pay health insurance contribution. Health insurance entitles the employees to use outpatient and inpatient care services. The employer is required to register the employee with the local office of the Health Insurance Directorate within 8 days. This obligation prevails also if the employee has no permanent residence in the Slovak Republic, but the employer is registered in Slovakia.

In this regard, the Social Insurance Agency is competent. The website of the Agency is available at: www.socpoist.sk

Healthcare services

Cross-border commuters pay social security contributions in the EU country where they work, and they are registered in the social security system of this country as insured persons.

This does not exclude the employee's eligibility for healthcare services in the country where he/she actually lives. For this, the standard form "S1" has to be completed and submitted. This form can be obtained from the health insurance authority of the country where the employee works, and has to be submitted in the country where he/she lives.

In many countries the specific scope of healthcare services for which the employee is eligible may be affected by the length of the period in which the contributions were paid in the country concerned. The costs of services rendered by non-contracted private service providers shall be borne by the patient.

Taxation

According to the Slovak tax law, cross-border commuters shall qualify as taxpayers with limited tax liability. This means that they neither have permanent residence, nor reside regu-

larly in Slovakia. Regular residence in Slovakia shall mean that the person concerned resides at least 183 days in the Slovak Republic in a calendar year, either continuously or added up from more occasions.

The income tax rate of legal persons was raised from 19% to 23%. The corporate tax rate was reduced to 21%, the value added tax rate is 20%. Slovakia and Hungary have concluded a treaty on the avoidance of double taxation, under which the income earned is taxed only in one of the Member States. The wage or any other similar reimbursement received for work other than self-employment is subject to taxation in the Member State where the employee works, if the number of worked days exceeds 183 days, or if it does not reach 183 days, but the wage is provided by an employer registered in the country of work or by a site of such employer.

For further information about taxation, please visit: www.finance.gov.sk, www.drsr.sk

Pension

The official retirement age is 62 years plus 76 days for everyone, and the number of minimum years of employment is 15 years. For further information about pension insurance, please visit the following link: www.socpoist.sk

Further information about labour issues, social benefits and family law is available on the website of the Central Office of Labour, Social Affairs and Family: www.upsvar.sk

Useful internet addresses, contact details

Guide to Slovakia:
www.slovensko.com

Ministry of Culture:
www.culture.gov.sk

Ministry of Labour, Social Affairs and Family:
www.employment.gov.sk

Ministry of Foreign and European Affairs:
www.foreign.gov.sk

Ministry of Interior:
www.minv.sk

The Embassy of the Hungarian Republic in Slovakia

814 25 Bratislava, Sedlárska u. 3.
Phone number: + 421 2 5920 5200
E-mail: pozsony@embhung.sk
Web: www.mfa.gov.hu/kulkepvisolet/SK/HU

The Embassy of the Slovak Republic in Budapest

H-1143 Budapest, Stefánia út 22–24.
Phone number: + 36 1 460 9011
Fax: + 36 1 460 9020
E-mail: slovakem@axelero.hu

Information about Hungary

Area: 93 030 km²
Capital: Budapest
Population: ~ 9,8 million
Language: Hungarian
Currency: Hungarian forint

Opening a bank account

The opening of a bank account requires an ID card and a residence card.

Transportation, driving licence

The driving licence obtained in Slovakia can be used in Hungary.

Speed limits:

- the max. permitted speed in urban areas is: 50 km/h
- the max. permitted speed outside urban areas is: 90 km/h
- the max. permitted speed on motorways is: 130 km/h

Border crossing points between Slovakia and Hungary (from east to west):

Rajka-Dunacsún, Medve-Vámoszabadi, Komárom-Komárom, Esztergom-Párkány, Letkés-Ipolyszalka, Parassapuszta-Ipolyság, Balassagyarmat-Tótygyarmat, Pósténypuszta-Petőpuszta, Rárópuszta-Rárós, Somoskőfalu-Sátorosbánya, Cered-Tajti, Bánréve-Sajólénártfalva, Aggtelek-Domica, Tornanádaska-Bódavendégi, Büttös-Buciza, Tornyosnémeti-Migléc, Hollósháza,-Skáros, Sátoraljaújhely, Újhely, Pácín-Nagykövesd, Zemlénagárd, Kéked, Ipolytarnóc-Kalonda.

Recognition of qualifications

The national centres of the EU's ENIC/NAR-IC network provide up-to-date information in

Main phone numbers

Emergency call: 112
Police: 107
Fire service: 105
Ambulance: 104
Directory enquiry services: 11800

connection with the recognition of qualifications. The contact details of the centres are available on the website www.enic-naric.net.

In the case of regulated professions, every Member State applies its own regulations. Regulated profession shall mean any profession the pursuit of which is made by a given country – here, by Hungary – contingent upon the possession of a specific certificate or qualification attested by a diploma. Every Member State determines the scope of regulated professions on its own. The official website of the European Commission contains a database with the list of professions determined as regulated professions and their regulatory authorities for each Member State.

Available at (in English only): https://ec.europa.eu/growth/single-market/services/free-movement-professionals/regulated-professions-database_en

Working in Hungary

Commuters are required to hold a work permit neither in Hungary nor in Slovakia, but legal employment requires the registration by the employer with various authorities. It is important to have a written employment contract in which the basic wage, the position and the place of work are provided. The commuter shall have the same rights and obligations as the own citizens of the Member State concerned.

The most demanded professions in Hungary are: qualified engineers and IT professionals, doctors and healthcare workers, trained workers, architects, railway workers, caterers, truck drivers.

The employer's instructions provided in the advertisement of the job vacancy determine the method of first contact. The CV, and in some cases the letter of commendation, forms a fundamental part of the application. This is usually followed by a personal interview.

CV

The first step of job-seeking is an appropriately compiled CV, in which the jobseeker summarises all the information his/her prospective employer needs, in the form of a short document. Since the employers do not spend much time with reviewing a single CV in details, it is recommended to prepare a well-structured, eye-catching CV that can be overviewed quickly. The recommended length of the CV is one or two pages of A4 size, and it must include the following: the jobseeker's personal data, professional experience, qualifications, language knowledge and other skills. In addition, it is highly recommended to attach a (not private) photograph of good quality thereto, since most employers require a CV with photograph. In the European Union, it is recommended to choose the Europass CV format, which anyone can prepare by using an online editing interface, available at:

EUROPASS Slovakia:

europass.cedefop.europa.eu/sk

EUROPASS Hungary:

www.europass.hu/europass-oneletrajz

According to download figures, a higher-than-average interest in the Europass CV could be identified in Hungary in recent years. This type of CV is particularly successful among highly qualified jobseekers.

Employment contract

The employer prepares and provides the contract in advance. The jobseeker can only accept or refuse the contract, it is not possible to amend it. In some cases wage can be subject to negotiations. By the establishment of the employment relationship, the employee becomes entitled to the benefits codified by the state: sickness and maternity or family benefits. Some employers provide further benefits to their employees. The most common benefits not required by the law include, for example, accommodation or the use of company car, mobile phone. In Hungary, the following fringe benefits are the most popular: life and accident insurance, training of employees and the reimbursement of commuting costs.

The employment contract must be recorded in writing, and it must include the following: start date of work, position, place of work, wage, probation period (if any), and term of contract (definite/indefinite).

Working hours

In Hungary, the standard working hours are limited to 40 hours a week; for two-shift workers to 38 and $\frac{3}{4}$ hours a week, while for three-shift workers to 37 and $\frac{1}{2}$ hours a week.

In addition, part-time jobs are also offered, in most cases with 4 or 6-hour working days. However, according to the statistics the number of part-time employees is particularly low in Hungary. With the spread of the internet, more and more people do remote work, i.e. work from home, though in Hungary the share of these workers also lags behind the European average.

Minimum wage

The minimum wage of monthly paid employees is **HUF 138 000 (gross amount)**.

The minimum wage of weekly paid employees is **HUF 31730** for every week

worked. For those paid a daily wage, the minimum amount is **HUF 6 350**, while for those paid hourly, it is **HUF 794**.

The guaranteed wage minimum from 1 January 2018 is HUF 180 500 for monthly wage, HUF 41 500 for weekly wage, HUF 8 300 for daily wage, and HUF 1 038 for hourly wage.

Termination of employment relationship

The employment relationship terminates in the event of the employee's death, the employer's termination without a legal successor, or if the employment contract expires (if concluded for a definite term). The employment relationship also terminates if the employer is transferred to an employer governed by the Act on the Legal Status of Civil Servants or the Act on the Legal Status of Public Employees, since this means a change in the legal status.

If the employment relationship is terminated, the request for registration as a jobseeker and the request for job-seeking allowance may be submitted from the day following the date of termination at the employment department of the district office competent according to the permanent residence or place of abode – or in the lack thereof, the place of accommodation.

Termination of employment relationship, request for job-seeking allowance

The frontier worker has to request the disbursement of unemployment allowance and the registration as a jobseeker in the country of residence.

Severance pay

Pursuant to the Labour Code, the minimum severance pay requires at least 3 worked years. The amount of severance pay depends on the length of the employment relationship:

- for at least three years, one-month
- for at least five years, two-month
- for at least ten years, three-month
- for at least fifteen years, four-month

- for at least twenty years, five-month
- for at least twenty-five years, six-month

Starting a business in Hungary

The following links help in starting a business in Hungary:

www.cegkozlony.hu

(important announcements and notices for economic entities);

www.e-cegjegyzek.hu/info/page/ceginfo (request for company registries, company extracts),

<http://www.allamkincstar.gov.hu/cikk/864> (information about the payment of fees and disclosure fees in electronic company registry court proceedings).

Social security

Every person working in Hungary must have a social security ID number ("TAJ" number), which is requested by the employer for the insured citizen of another EU Member State from the health insurance fund within three working days from the date of starting the employment, by using the form provided. The healthcare services are available with the "TAJ" card. It is also important that the establishment and termination of employment relationship must be reported by the employer to the authority.

Contact details of the National Health Insurance Fund of Hungary: <http://www.neak.gov.hu/>

Healthcare services

Cross-border commuters pay social security contributions in the EU country where they work, and they are registered in the social security system of this country as insured persons.

However, this does not exclude the employee's eligibility for healthcare services in the country where he/she actually lives. For this, the standard form "S1" has to be com-

pleted and submitted. This form can be obtained from the health insurance authority of the country where the employee works, and has to be submitted in the country where he/she lives.

In many countries the specific scope of healthcare services for which the employee is eligible may be affected by the length of the period in which the contributions were paid in the country concerned. The costs of services rendered by non-contracted private service providers shall be borne by the patient.

Taxation

People working in Hungary shall have a tax ID number. This number is requested by the employee from the tax authority, by using the provided standard form. Based on this request, the state tax authority determines the private individual's tax ID number, and issues a tax ID card with this number thereon within 15 days.

Website of the National Tax and Customs Administration of Hungary: www.nav.gov.hu

Retirement age

At least 20 worked years are required to be entitled to full retirement pension. The retirement age is determined in Hungary as follows:

- those who were born in 1954 become entitled to retirement pension on the 183rd day after attaining the age of 63;
- those who were born in 1955 become entitled to retirement pension on the day attaining the age of 64;
- those who were born in 1956 become entitled to retirement pension on the 183rd day after attaining the age of 64;
- those who were born in 1957 or later become entitled to retirement pension on the day attaining the age of 65.

Women are entitled to become retirement pensioners after 40 years of employment.

Useful links and contact details

General information:
www.magyarorszag.hu

Ministry of Interior:
www.kormany.hu/hu/belugyminiszterium

Ministry of Foreign Affairs and Trade:
www.kormany.hu/hu/kulgaszdasagi-es-kulugyminiszterium

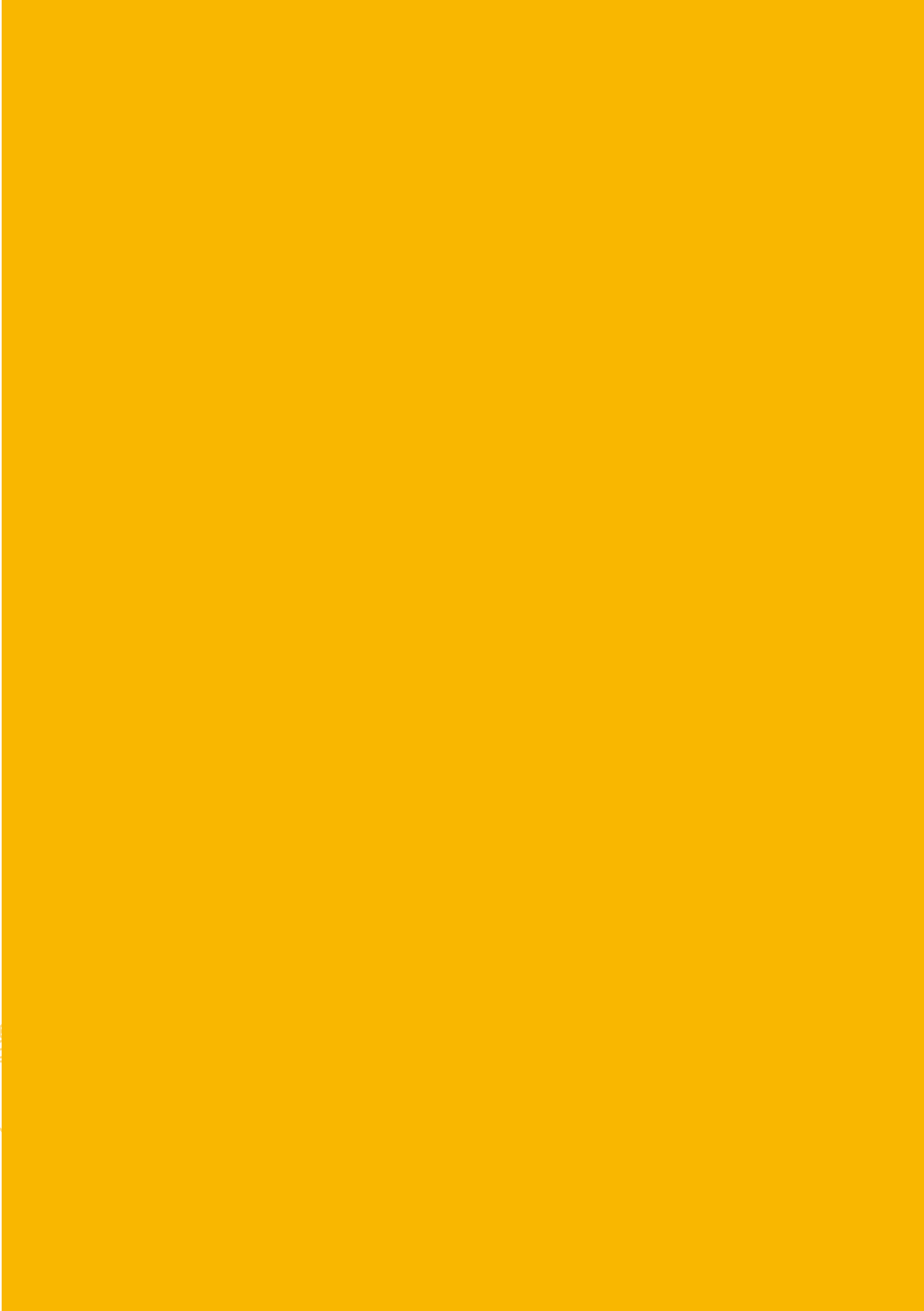
National Health Insurance Fund of Hungary:
<http://www.neak.gov.hu/>

Immigration and Asylum Office:
www.bmbah.hu/

National Tax and Customs Administration of Hungary:
www.nav.gov.hu

The Embassy of the Slovak Republic

Budapest, Stefánia út 22–24., Hungary
Phone number: +36 1 460 9010

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

Kiadó:
Pénzügyminisztérium
Foglalkoztatási Szolgálat Főosztály
EURES Nemzeti Koordinációs Iroda
2018.

